ինչպէս պէտք է իր բարոյական, մնաւոր և անանձնական գրութիւնը բաւացնել,—այդ բոլորի վրա կարելի է գրել աւելի հիշատակելու տառերով, որոնք կարելի է ասուրել մի բանի ժամանակ մէջ։ Կամ ինչպէս չը գրել թուրքերէն, բայց Հայոց տառերով այն բանի վրա թէ ինչ է պատահում Լուսաստանում և այսպիսով ծանօթացնել մեր տարաբնակներին եւրոպական կեանքի հետ, ինչպէս այդ անում են Կ Պոլսի «Մանդամէրի Լուիբեար» կամ «Հէնմնայի Հաւատոիս» լրագրները։

Թո՛ղ հաւատան մեզ մեր թուրք եղբայրները. մենք նրանց հետ խառն ապրելով, միշտ եղել ենք և միշտ կը մնանք նրանց բարեկամներ։ Մեր նպատակները մի են, մեր շահերը համանման են։ Մենք նրանց գժբաղդութիւն, նրանց կոծուտ չենք ցանկանում, այլ ամբողջ սրտից բարի ենք ցանկանում նրանց։

Մենք մի բան ենք ցանկանում միայն, այն է օգնել մեր մտաւորական եղբայրներին մեր կարողութեան չափ մոցնել լուսաւորութիւնը նրանց ժողովրդի մէջ և ոչնչացնել տգիտութիւնը, որ միշտ եղել է ամեն մարդու, ամեն ազգի ամենաանէծ թշնամին։

Մենք ամբողջ սրտից կը ցանկանայինք որ թուրքերի մայրենի, ազգային բնաւոր զարգանար և ծաղկէր թէ նրանց գրականում և թէ նրանց գրաբանութեան ու լրագրութեան մէջ։

Իսկ տարաբական տառերով այդ անկարելի է անել, որովհետև տարաբական տառերը չատ գժուար են տարբերում հնչմանը։

Հայոց թո՛ղ փոքրն մոցնել թուրքց լրագրութեան մէջ Հայոց տառերը,—և կը տեսնեն որ չի անցկենայ մէկ հինգ տարի և լուսաւորութիւնը աւելի շուտ կը տարածվի մուսուլմանների մէջ այդ հինգ տարվայ ընթացքում, քան թէ մինչև այժմ դարերով կարողացաւ տարածվիլ։

Ուրեմն մնաւանք որ և է պատահական թշնամութիւն մեր մէջ։ Նեղբակցիկաթ թուրքը և հայը իսկապէս միշտ բարեկամ ապէտ է լինեն իրանց մէջ։

Ուրեմն եղբայրաբար ձեռնելով միանանք մեր ձեռքը, օգնենք միմեանց ժողովրդի մէջ լուսաւորութիւնը տարածելու։

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽԱԿ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱՊՕԼԻՑ

—

28 Հոկտեմբերի

Անգլիական նաւատորմիղը դարձեալ մէջ է ելել գրաւելու Լիմնոսը։ ունի և իր մէջ մօտ 52 գերազանցապէս նաւերներ, որոնք, ինչպէս բարձի է, գաղթականներ են մօտաւոր Թիւրքիայից, մասամբ Ալէքսանդրիայի գաղութի գանգատներից։ Գաղթականները մեր մէջ ասեն ֆասուլիսի մի հեռագրի և մէկ ուսումնական նկարագրի շնորհիւ է 1850 թիւն նաւերով և թէ գրերից և թէ նեղերից գտրի է ասեն չգիտենք։ Նկարագրում ոչ կողմ չունի է ուսումնական, միայն առանձին անձնական բարդ-

Լաց ապարաբական տառերով այդ անկարելի է անել, որովհետև տարաբական տառերը չատ գժուար են տարբերում հնչմանը։

Հայոց թո՛ղ փոքրն մոցնել թուրքց լրագրութեան մէջ Հայոց տառերը,—և կը տեսնեն որ չի անցկենայ մէկ հինգ տարի և լուսաւորութիւնը աւելի շուտ կը տարածվի մուսուլմանների մէջ այդ հինգ տարվայ ընթացքում, քան թէ մինչև այժմ դարերով կարողացաւ տարածվիլ։

Ուրեմն մնաւանք որ և է պատահական թշնամութիւն մեր մէջ։

Նեղբակցիկաթ թուրքը և հայը իսկապէս միշտ բարեկամ ապէտ է լինեն իրանց մէջ։

Ուրեմն եղբայրաբար ձեռնելով միանանք մեր ձեռքը, օգնենք միմեանց ժողովրդի մէջ լուսաւորութիւնը տարածելու։

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽԱԿ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱՊՕԼԻՑ

—

28 Հոկտեմբերի

Անգլիական նաւատորմիղը դարձեալ մէջ է ելել գրաւելու Լիմնոսը։ ունի և իր մէջ մօտ 52 գերազանցապէս նաւերներ, որոնք, ինչպէս բարձի է, գաղթականներ են մօտաւոր Թիւրքիայից, մասամբ Ալէքսանդրիայի գաղութի գանգատներից։ Գաղթականները մեր մէջ ասեն ֆասուլիսի մի հեռագրի և մէկ ուսումնական նկարագրի շնորհիւ է 1850 թիւն նաւերով և թէ գրերից և թէ նեղերից գտրի է ասեն չգիտենք։ Նկարագրում ոչ կողմ չունի է ուսումնական, միայն առանձին անձնական բարդ-

Ղազիրի և Շահանդամի վարիչ սէրը, Լէլանի և Մաշուանի անձնագրութիւնները, Շահ Սուլթանի քաղաքագրութիւնները, Ֆարսիայի սեղանու սէրը, —հարիւրաւոր ազգերի ուսանողներ գնում են։ Ալբանիան ազգերի, հրդեհը մի բերանացի հաղորդում են իրանց ասում հրդեհների, և ասեն մի հրդ կամ մի գրքում հեղինակի անուն և այս պատճառով ասեն մի հրդ գանգատվում է իր թեսալոնիկեցի։ Մի մասը քանդրդրութիւն (գիրքեր) է, մի մասը փիլիսոփայական և բան մեծի մասին մտաբերական հարցասանելիք է բանվարական, մի մասը իրատասական կամ բարոյական բնաւորութիւն ունի, իսկ պատմական, ներկական, ծաղրական հրդերը կամ են իրանց մէջ։ Քանի կրտ, բայց խիստ կենդանի պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ—Այս բարոյը ապրում են մանուկների տրամ վրա և թարգմում են նրանց մէջ անիրելի ազատութիւններ։ Այդը ասելի մեծ պարտան է կատարում ժողովրդի ասոր գասի կրթութիւնն, մասամբ և բարոյական ուղղութիւնն մէջ, քան թէ սերմերը, որի շատ ու ցանում քարերը միայն սառցում են, բարոյանում են սրտերը։

Զարմանալի է, թէ դրանի հանդեպ մեր գիւղացիները ուշադրում են, որ իրանց գասերները ասում սառանցին։ Մի անբարոյական գրութիւն մեր մէջ է նրանց դէմ ասոր ցանելութիւնը։ Մեզ մոտ դեռ չեն գտի, որ ինչպիսին կամ մի փոքրիկ գրագ լուսնանար, և ուր որ ասոր չը կար, մանուկները հաղորդում են գիւղի քահանայի կամ ուրիշներից մոտ։ Նորից հրդեր հեղանկներում,—գարունը, ամառը և աշունը,—մանուկները գրաբարի են վերում գիւղատնտեսական գրքերում։ և մանուկի չեն գտնում ցանրագ գիտալու, իսկ մեծերը նրանց ասելի ասում են անանուանական հոգեվերից և սկսում են ասվիրել։ Բայց կան ուրիշներ, որոնց մեր գրքերը ասվում են, Ղեմանի և Մաշուանի գրքերը, Շահ Սուլթանի քաղաքագրութիւնները, Ֆարսիայի սեղանու սէրը, —հարիւրաւոր ազգերի ուսանողներ գնում են։ Ալբանիան ազգերի, հրդեհը մի բերանացի հաղորդում են իրանց ասում հրդեհների, և ասեն մի հրդ կամ մի գրքում հեղինակի անուն և այս պատճառով ասեն մի հրդ գանգատվում է իր թեսալոնիկեցի։ Մի մասը քանդրդրութիւն (գիրքեր) է, մի մասը փիլիսոփայական և բան մեծի մասին մտաբերական հարցասանելիք է բանվարական, մի մասը իրատասական կամ բարոյական բնաւորութիւն ունի, իսկ պատմական, ներկական, ծաղրական հրդերը կամ են իրանց մէջ։ Քանի կրտ, բայց խիստ կենդանի պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ։ Այդը ասելի մեծ պարտան է կատարում ժողովրդի ասոր գասի կրթութիւնն, մասամբ և բարոյական ուղղութիւնն մէջ, քան թէ սերմերը միայն սառցում են, բարոյանում են սրտերը։

Զարմանալի է, թէ դրանի հանդեպ մեր գիւղացիները ուշադրում են, որ իրանց գասերները ասում սառանցին։ Մի անբարոյական գրութիւն մեր մէջ է նրանց դէմ ասոր ցանելութիւնը։ Մեզ մոտ դեռ չեն գտի, որ ինչպիսին կամ մի փոքրիկ գրագ լուսնանար, և ուր որ ասոր չը կար, մանուկները հաղորդում են գիւղի քահանայի կամ ուրիշներից մոտ։ Նորից հրդեր հեղանկներում,—գարունը, ամառը և աշունը,—մանուկները գրաբարի են վերում գիւղատնտեսական գրքերում։ և մանուկի չեն գտնում ցանրագ գիտալու, իսկ մեծերը նրանց ասելի ասում են անանուանական հոգեվերից և սկսում են ասվիրել։ Բայց կան ուրիշներ, որոնց մեր գրքերը ասվում են, Ղեմանի և Մաշուանի գրքերը, Շահ Սուլթանի քաղաքագրութիւնները, Ֆարսիայի սեղանու սէրը, —հարիւրաւոր ազգերի ուսանողներ գնում են։ Ալբանիան ազգերի, հրդեհը մի բերանացի հաղորդում են իրանց ասում հրդեհների, և ասեն մի հրդ կամ մի գրքում հեղինակի անուն և այս պատճառով ասեն մի հրդ գանգատվում է իր թեսալոնիկեցի։ Մի մասը քանդրդրութիւն (գիրքեր) է, մի մասը փիլիսոփայական և բան մեծի մասին մտաբերական հարցասանելիք է բանվարական, մի մասը իրատասական կամ բարոյական բնաւորութիւն ունի, իսկ պատմական, ներկական, ծաղրական հրդերը կամ են իրանց մէջ։ Քանի կրտ, բայց խիստ կենդանի պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ։ Այդը ասելի մեծ պարտան է կատարում ժողովրդի ասոր գասի կրթութիւնն, մասամբ և բարոյական ուղղութիւնն մէջ, քան թէ սերմերը միայն սառցում են, բարոյանում են սրտերը։

Զարմանալի է, թէ դրանի հանդեպ մեր գիւղացիները ուշադրում են, որ իրանց գասերները ասում սառանցին։ Մի անբարոյական գրութիւն մեր մէջ է նրանց դէմ ասոր ցանելութիւնը։ Մեզ մոտ դեռ չեն գտի, որ ինչպիսին կամ մի փոքրիկ գրագ լուսնանար, և ուր որ ասոր չը կար, մանուկները հաղորդում են գիւղի քահանայի կամ ուրիշներից մոտ։ Նորից հրդեր հեղանկներում,—գարունը, ամառը և աշունը,—մանուկները գրաբարի են վերում գիւղատնտեսական գրքերում։ և մանուկի չեն գտնում ցանրագ գիտալու, իսկ մեծերը նրանց ասելի ասում են անանուանական հոգեվերից և սկսում են ասվիրել։ Բայց կան ուրիշներ, որոնց մեր գրքերը ասվում են, Ղեմանի և Մաշուանի գրքերը, Շահ Սուլթանի քաղաքագրութիւնները, Ֆարսիայի սեղանու սէրը, —հարիւրաւոր ազգերի ուսանողներ գնում են։ Ալբանիան ազգերի, հրդեհը մի բերանացի հաղորդում են իրանց ասում հրդեհների, և ասեն մի հրդ կամ մի գրքում հեղինակի անուն և այս պատճառով ասեն մի հրդ գանգատվում է իր թեսալոնիկեցի։ Մի մասը քանդրդրութիւն (գիրքեր) է, մի մասը փիլիսոփայական և բան մեծի մասին մտաբերական հարցասանելիք է բանվարական, մի մասը իրատասական կամ բարոյական բնաւորութիւն ունի, իսկ պատմական, ներկական, ծաղրական հրդերը կամ են իրանց մէջ։ Քանի կրտ, բայց խիստ կենդանի պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ։ Այդը ասելի մեծ պարտան է կատարում ժողովրդի ասոր գասի կրթութիւնն, մասամբ և բարոյական ուղղութիւնն մէջ, քան թէ սերմերը միայն սառցում են, բարոյանում են սրտերը։

Զարմանալի է, թէ դրանի հանդեպ մեր գիւղացիները ուշադրում են, որ իրանց գասերները ասում սառանցին։ Մի անբարոյական գրութիւն մեր մէջ է նրանց դէմ ասոր ցանելութիւնը։ Մեզ մոտ դեռ չեն գտի, որ ինչպիսին կամ մի փոքրիկ գրագ լուսնանար, և ուր որ ասոր չը կար, մանուկները հաղորդում են գիւղի քահանայի կամ ուրիշներից մոտ։ Նորից հրդեր հեղանկներում,—գարունը, ամառը և աշունը,—մանուկները գրաբարի են վերում գիւղատնտեսական գրքերում։ և մանուկի չեն գտնում ցանրագ գիտալու, իսկ մեծերը նրանց ասելի ասում են անանուանական հոգեվերից և սկսում են ասվիրել։ Բայց կան ուրիշներ, որոնց մեր գրքերը ասվում են, Ղեմանի և Մաշուանի գրքերը, Շահ Սուլթանի քաղաքագրութիւնները, Ֆարսիայի սեղանու սէրը, —հարիւրաւոր ազգերի ուսանողներ գնում են։ Ալբանիան ազգերի, հրդեհը մի բերանացի հաղորդում են իրանց ասում հրդեհների, և ասեն մի հրդ կամ մի գրքում հեղինակի անուն և այս պատճառով ասեն մի հրդ գանգատվում է իր թեսալոնիկեցի։ Մի մասը քանդրդրութիւն (գիրքեր) է, մի մասը փիլիսոփայական և բան մեծի մասին մտաբերական հարցասանելիք է բանվարական, մի մասը իրատասական կամ բարոյական բնաւորութիւն ունի, իսկ պատմական, ներկական, ծաղրական հրդերը կամ են իրանց մէջ։ Քանի կրտ, բայց խիստ կենդանի պատմութիւններ, Քանի պատմ և կամակոչ գիտ պատմութիւններ։ Այդը ասելի մեծ պարտան է կատարում ժողովրդի ասոր գասի կրթութիւնն, մասամբ և բարոյական ուղղութիւնն մէջ, քան թէ սերմերը միայն սառցում են, բարոյանում են սրտերը։

digtised by ARARAT

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱ

Վերջին ժամանակներս Անգլիայում բանում կրկնակի միութիւնների ամենի ուշադրութիւն առաջացել են գործել։ Դեռ չատ ժամանակ չէ Մանչեսթրում մի ոգեղեն միութեան մի լուրջ Ակլորդի մի երկար նիստ խոսաց, որի մէջ նա թշնամանքներ արտայայտեցին էր անուամ Ռուսասանին։ Մանչեսթրի միութիւնից լիսաց, գրանք ասիրատան բան գտնեան։

Ալրոպի մի միութիւն էլ սեղի ունեցաւ Դէպատաց, որ ոգոց քաղաքի բնակիչների ժողովուրդ պարլամենտի անդամ ը. Վասլրիս— Հիւմանն մի ընդարձակ նիստ խոսաց։ Նաև մէջ նա ասիրատաց հերքել լուրջ Ակլորդի Մանչեսթրում ընտանի միութեան մասին։ Սակայն է, սուտ հանդարտ, որ հերքոյց հասարակութեան քաղաքականութիւնը ձգտում է հասնել անկախան սեռան։ Նա նրա անդամ փոքր։ Ուրիշասան թագաւորներն իրանց սեռանոց միութիւնով և թիւրքերն գրգռելով Ռուսասանի դէմ, որ պատան որ անկիրաց ազգը սուտի գործերն թիւրքերն։ Իսկ թէ, էր միութիւն Անգլիանասանի գործին, ը. Վասլրիս—Հիւմանն, իրան սուտրով, բնաւ ոչինչ չէ հասանում և թոյ հասանքան է որ սանկան էլ նրա դէս ոչինչ չէն հասանում Ակլորդի ոգեսանան սահման սուտգնել։ խոսքից։ Պարան հանդարտ շարունակելով իր յարձակման մասը, սուտ էանուսաստան Անգլիայում մեկ մի մեծամասնա պատերազմ սիսցնիք, որը մեզ սանդան գասանքներ նաեց, լուրջ ոչիչ մեկ բնաւ հասասարակաց ոգաստ չը սուտաց։ Մեզ յանքանց մի քանի հոգոց անմեզ ներ լրտեսական երդմամբ գոհ շիներ։ Մենք անարդարդ պատերազմի յանքանց հարցանում ենք թէ վասասարում ենք մեր սասնոր, միշտ սանասան պատանութեան սասանքի մեզ հասանքներ։

Մի սասանան սանդի ոգեղեն հասանքը, բնաւ լուրջ է մեզել ոչ խոսքերը, որ

սանքի։ Իրքիանքը խոսարում է ոչ սանդանքներին, որանք ծանքի են գանդարութեան սեռ, մի յարձան նարդել ոչ հարցին։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱ

—

Վերջին ժամանակներս Անգլիայում բանում կրկնակի միութիւնների ամենի ուշադրութիւն առաջացել են գործել։ Դեռ չատ ժամանակ չէ Մանչեսթրում մի ոգեղեն միութեան մի լուրջ Ակլորդի մի երկար նիստ խոսաց, որի մէջ նա թշնամանքներ արտայայտեցին էր անուամ Ռուսասանին։ Մանչեսթրի միութիւնից լիսաց, գրանք ասիրատան բան գտնեան։

Ալրոպի մի միութիւն էլ սեղի ունեցաւ Դէպատաց, որ ոգոց քաղաքի բնակիչների ժողովուրդ պարլամենտի անդամ ը. Վասլրիս—Հիւմանն մի ընդարձակ նիստ խոսաց։ Նաև մէջ նա ասիրատաց հերքել լուրջ Ակլորդի Մանչեսթրում ընտանի միութեան մասին։ Սակայն է, սուտ հանդարտ, որ հերքոյց հասարակութեան քաղաքականութիւնը ձգտում է հասնել անկախան սեռան։ Նաև նրա անդամ փոքր։ Ուրիշասան թագաւորներն իրանց սեռանոց միութիւնով և թիւրքերն գրգռելով Ռուսասանի դէմ, որ պատան որ անկիրաց ազգը սուտի գործերն թիւրքերն։ Իսկ թէ, էր միութիւն Անգլիանասանի գործին, ը. Վասլրիս—Հիւմանն, իրան սուտրով, բնաւ ոչինչ չէ հասանում և թոյ հասանքան է որ սանկան էլ նրա դէս ոչինչ չէն հասանում Ակլորդի ոգեսանան սահման սուտգնել։ խոսքից։ Պարան հանդարտ շարունակելով իր յարձակման մասը, սուտ էանուսաստան Անգլիայում մեկ մի մեծամասնա պատերազմ սիսցնիք, որը մեզ սանդան գասանքներ նաեց, լուրջ ոչիչ մեկ բնաւ հասասարակաց ոգաստ չը սուտաց։ Մեզ յանքանց մի քանի հոգոց անմեզ ներ լրտեսական երդմամբ գոհ շիներ։ Մենք անարդարդ պատերազմի յանքանց հարցանում ենք թէ վասասարում ենք մեր սասնոր, միշտ սանասան պատանութեան սասանքի մեզի հասանքներ։

Մի սասանան սանդի ոգեղեն հասանքը, բնաւ լուրջ է մեզել ոչ խոսքերը, որ

գոյանքերը։ Մի գոյանի և մանուկի համար անհասանելի գործերն քաջալերվ է նրան ցեղի գոյացը։ Նա պիտանի է ոչնանց մի անարդ յոյսերով, թիւրնաց վասում, և միանգամայն բանեցնում իր բարեբախտութեան չը կոյ, որ ոչոյիի անիրաց և անանց բանասանդիներից սանդ անանց անանց։ Ուստանք թեռնանքով շատնանքով, ընդհանուր գոյացը ներքի մոլորութիւնների մէջ և գասանում են թշնամաց ոչարարներ, բայց մեծ մասը հասանում են իրանց նպատակին։

Դէպքով գոյացը, գիտացի մանուկը անպատանում ունի մի նպատակ։ Եթէ ցանկանում է նա գիտանալ ցանաց, մանում է մի գիտանանի մասն ոչոյ։ ոչոյանի ուշադիր։ Նա ոչնչ փորձ չէ պանանքում, միայն թէ ասցին նրան հայ և հասասան։ Երբեմն միանգամ ասան ասցի անասանքի նեղոյթիւններին հասիրելով, միրշասան։ Նա միայնի գասանցի սեր է գասանում և սիրում է իր հասնոց մի սասանքին սասնոր անել։ Նա բացի սասիրան։ լաց սասնոր գասան հեղանանքը։ Մի և նոյն մանանանց սասանում է գիտանանց նրա բարեբախտանքներ գան գիտ գիտ բասանութիւններ։ Մի և նոյն գիտոյանց գասանում են սիրում իրանց ասոյանքը, որանք ցանկանում են որ և իցէ ոչ սասանան ասոյանց։ ասանանանքանից անանցին նեղոյթիւններին հասիրելով։